

**КУЗЬМА
СКРЯБІН
ПОВНЕ
ЗІБРАННЯ ТВОРІВ**

Харків
«ФОЛІО»
2019

Коли не знаєш, з чого почати, то крадається думка: чи варто починати взагалі? Але є про що розказати і, видно, доведеться все-таки з чогось почати. Наприклад, з того, що я зайшов до Ориськи. Вона жила в моєму вонючому під'їзді на три поверхи вище. Під'їзд воняв не через те, що там жили ми з Ориською, а просто воняв, як воняли в той час усі совецькі під'їзди. Я подзвонив у двері, і вона відкрила. Тоді як радянська молодь була спрямована на штурмування наукової ниви, Ориська триста восьмий раз повернулася з товаром із Турції і збиралася поїхати туди через пару днів, щоб задовольнити потреби українських трударів у светрах «Бойс». Це їй вдавалося, мушу вам сказати. Половина мешканців Новоєврейська вважала ознакою хорошого тону лазити по місті в светрах Ориськи. І Новоєврейськ вечорами нагадував колонію «Бойсів», які відрізнялися один від одного хіба що кольором самого надпису «Бойс». Ориська відкрила і ковзнула поглядом повз мене у під'їзд. Я заходив не часто, і Бог свідок, мій візит не віщував Орисьці нічого доброго. Я зайшов і, не розводячись про погоду та як справи, перейшов до головної мети візиту:

— Орисько, позич двісті баксів.

(У той час сума в двісті доларів була еквівалентна теперішній сумі в дві штуки баксів.) Ориська, яка давно вже оперувала сумами, де нулів значно більше, ніж у тій, яку я попросив, махнула кучерявчиками на знак згоди, і за хвилину я стояв по другий бік дверей, тримаючи в руках те, про що мріяти ще десять хвилин тому боявся. За двісті доларів я мав купити ПЕРШУ В СВОЄМУ ЖИТТІ власну машину. Один львівський художник продавав її за таку суму не тому, що йому треба були гроші. Він купив нові «Жигулі», а «Победа», бо, власне, про неї велася мова, стояла в гаражі купу років, і ніхто не знав, яким чином її звідтам дістати. Дивно, але я це чомусь знав. Я ніколи не шукав легких вирішень проблем, і навіть коли все здавалося елементарним —

я йшов в обхід. Для того щоб «Победа» виїхала з гаража, нам потрібен був як мінімум — акумулятор. Я подзвонив К'юру, і ми увечері, акуратно розкурочивши пів мусорної машини, зняли з неї далеко не свіжий, але робочий танковий акумулятор. Чому танковий — ніхто не знав, але тоді всі батареї, більші за ту, що стоїть у «Жигулях», називали танковими. К'юр любив стрьомні походи, і тому кандидатура співучасника не обговорювалася. Він мав здоров'я на трьох, і поки я збирався з думками й підшукував, чим би відкрити капот, він його просто зламав, так само як він відламав у трамваї компостер і пробив ним голову якомусь алкоголіку, який просто криво на нього подивився. Разом з акумулятором ми витягнули з півтора метра грубезного кабелю, який вів од нього кудись у кабіну. І з цим усім крамом у величезній торбі і двомастами баксами, схованими в кишеньку у трусах, я з гордістю ввалився наступного дня до обійстя художника у Львові.

Він справляв враження митця-невдахи. Типу — сам роблю, сам кайфую, і нікому не дано зрозуміти силу його таланту. Ми зайшли в гараж. Красуня «Победа» стояла, накрита різноманітними шматами, на яких збереглися ще записки древніх ацтеків. Художник недооцінив свої можливості і дунув на капот, піднімаючи таку хмару пилюки, що сам у ній розчинився. Після того як хмара впала на землю і на мене в тому числі, художник знову з'явився на екрані і запитав:

— Гроші привіз?

— Ясно, — відповів я тоном, гідним Білла Гейтса, який вирішив прикупити фірму Apple Macintosh. Відвернувшись від нього, я засунув руку під штани і, довго колупаючись, ледь не порвавши одну із соток, витягнув гроші на-гора. Простягнув руку у напрямку художника:

— Прошу.

Він узяв банкноти, і один Бог знає, що він міг побачити в темноті гаража. Митець довго їх обслідував і сховав у кишеню. Мимоволі я зрадив, що Ориська дала сотками, а не десятками, бо тоді ми провели б у гаражі цілу ніч. З таким самим успіхом художнику можна було втулити два клаптики туалетного паперу або дві салфетки. Він боявся навіть витягувати з кишені ці гроші на денному світлі, переслідуваний думками, що його посадять за валютні операції.

Ми витягнули акумулятор із торби й відкрили капот машини. Там було місця значно менше, ніж хотілося. Акумулятор довелося поставити у багажник, який був подібний до дамської сумочки. Крім цього акумулятора туди можна було б захвати ще хіба що пачку цигарок. Пригодився той кабель, який ми видерли з К'юром. Ним

I. Початок дурдома

Старий покоцаний тролейбус громихав по ранковому Петрозаводську, і водій відчував себе господарем цього безлюдного сонного міста. Морозні порожні вулиці ковтали його рогату машину та несли її в невідоме, як несе по трубах какашку, яка поняття не має — де, врешті-решт, винирне. Шофер з гидливим виразом обличчя курих першу ранкову сигаретку. Його чудо-машина тарахкотіла на кожній ямці, ніби списана в запас пральна машина «Вятка», яка в режимі сушки збивала сейсмологів з пантелику, а він дивився на світ через широкий телевизор вікна та уявляв себе Колумбом, який пронизає океанські простори в надії відкрити тут, посеред спального району, якусь там Індію чи Мальдіви.

Я сидів на холодній сідушці, бо нічия дупа не встигла розігріти її до мене. Тролейбус віз водія кудись в романтичне незвідане, а мене, сука, — у військкомат. Мені завжди везло на паранормальні явища, і цього разу я потрапив у число лузерів, яких загребли в армію прямо з інституту. Водій так задумався над своїм відповідальним ділом — відкрити для людства новий шмат суші серед облуплених «хрущовок», що забув тормознути на зупинці, і я прочалапав по холодному мокрому асфальту зайвий кілометр. Потім я буду вдячний йому за цей останній кілометр ВОЛІ. Але тепер я плівся вулицею, тягнув величезну сумку, напхану всяким непотрібним мотлохом, який поклали мені мама з татком, віддаючи сина напрокат державі на два роки, за сім рублів в місяць.

Насправді вони боялися більше, ніж я. Я не боявся взагалі, бо проводи у стінах нашої общаги йшли другий тиждень, і часто в воєнкомат зранку їхали ті персонажі, на яких там не чекали. В Афганістані йшла війна, і ніхто не знав — куди кого пошлють. Мене ж гризла тільки проблема холоду. Бо я ненавиджу холод. Але знаю чувачка, який його любить. Це — Хасан, картавий татарський долбо-

грай із зачіскою, як стара кроляча шапка, який жив і вчився зі мною на першому курсі універса. Татарин за національністю та придурок по гороскопу, він завжди витворяв нелогічні та глибоко антигуманні вчинки.

Так, повертаючись з блядок, він запізнився в гуртожиток і змусив двох бомжів, які спали біля батареї на вокзалі, принести звідкись довжелезну металічну драбину та приставити її до підвіконника на четвертому поверсі. Хасан зайшов по ній в кімнату пішки, як Ленін на броньовичок, підігрійтий якоюсь гидотою, що смерділа на квартал навколо, як згоріле зчеплення. Приглушений вокал замерзлого татарського ідіота змусив тоді мене голого відкрити настіж вікно й повіддирати клейкі смужки, які свого часу ми ліпили довго та нудно, щоб на вулицю не втікало тепло. Назавтра бригада пожежників, у кількості восьми кремезних чоловіків, знайшла свою викрадену драбину, але не змогла її підняти. Сам Хасан зачудовано дивився на них із вікна нашої кімнати, струшував попіл у склянку з чаєм, у якій чомусь плавала моя шкарпетка.

Я вперся у ворота воєнкомату та останній раз глянув на світ за своїми плечима. Боже, який же він красивий! Ти починаєш розуміти багато елементарних речей тільки в армії. І хоча б для того треба туди потрапити — аби навчитись цінувати те, на що ми не звертаємо увагу на громадянці. Наприклад, повагу. З першого дня армії ти дорівнюєш нулю і саме від нього починаєш піднімати свою ціну в очах оточуючих тебе персонажів.

— Прізивнік, бля-на. Ка мнє беггом марш! — таким голосом могла кричати тільки людина, що потрапила під поїзд.

— Я, шо лі? — знизав я плечима та подивився на крикуна-прапорщика, який виглядав так, ніби був в армії довше, ніж існувала сама армія. Навіть на відстані було видно, як його вуса, пожовтілі від тонн нікотину, настовбурчувалися при кожному слові. Мене знудило від раптової думки, що прапор мусить кожен день облизувати ту страшну жовту волосьню. Цікаво, яка флора і фауна може там мешкати?

— Шо лі — у тьоті Олі! Ти, засранец, ка мнє, беггам! — знову верескнув він, і мені не залишалося нічого іншого, як підскоком пораненої в сраку антилопи погнати до нього.

— Брасай сумку, нах, і пашол убіраць лістья, понял, нах? — То було моє перше бойове завдання. Захист Батьківщини треба було почати з граблями в руках. Я покрутив головою в пошуках місця,

БУТИ МАЛЕНЬКИМ

Сяду на вікно і подивлюся вниз,
Покличу своїх голубів і так, як колись,
Напишу і відправлю з ними довгого листа
До всіх і до нікого, і розкажу в ньому вам.

Намалюю на папері дракончиків злих
І буду з ними битися один на один.
І замок побудую собі з мокрого піска,
І тільки той не зрозуміє, хто давно вже так
не вміє, бо...

Ніби близько, але так далеко.
Я дуже хотів би знову бути маленьким...

Над нами, як не дивно, небо тільки одне,
Один раз всього жити хтось придумав дурне,
Білет в один кінець нам заготований всім,
А було б дуже круто взяти і назад рванути,
Хоч то...

Ніби близько, але так далеко.
Я дуже хотів би знову бути маленьким...

ВАМ З НЕБА НЕ ВИДНО

Розкидає нас в різні світа, боки,
Під фальшивий джаз ми танцюєм через роки,
Ангел скучно в такт пальцем б'є по піаніно,
Підкидає нам ролі з фільмів Тарантіно.

Не плати за мене мої рахунки,
Не ковтай за мене мої колеса,
Не мовчи за мене в мій мікрофон,
Не дивися вниз ніколи на мене...

Вам з неба не видно...

Виставляли нас ніби свої в дошку,
Завалили тест на вшивість мозку,
Вже давно забув ангел в кухні крила
І від моїх бід в бар собі пішов на пиво.

Не плати за мене мої рахунки,
Не ковтай за мене мої колеса,
Не мовчи за мене в мій мікрофон,
Не дивися вниз ніколи на мене...

Вам з неба не видно...

Зміст

Я, «ПОБЕДА» І БЕРЛІН	3
МІСТО, В ЯКОМУ НЕ ХОДЯТЬ ГРОШІ	59
Я, ПАШТЕТ І АРМІЯ	
I. Початок дурдома	112
II. Учебка маразма	124
III. Несподівана лафа	140
IV. Паштет?	142
V. Будні нашого «зоопарка»	144
VI. Операція «Шарики»	163
VII. Секс в барокамері	173
VIII. Ноїв Ковчег	178
IX. Паштет і конференція	181
X. Санітарка по імені Жанна	185
XI. Трактор в болоті і два вертольоти	197
XII. Рок-побойще	205
XIII. Мій тато і ондатри	223
XIV. Lady Pank, Ленінград і геї	230
XV. Кінець казки	245
Я, ШОНІК І ШПІЦБЕРГЕН	257
ПОЕЗІЯ	
Бути маленьким	272
Вам з неба не видно	273
Велика стіна	274
Відстань	275
В ліжку спав	276
Герой	277

Годинник	278
Давай з тобою займатися любов'ю (Светрик)	279
Два озера, повні сліз	280
Дивні люди	281
Дикі люди	282
Дівчина Кончіта	284
Діти	285
До смерті і довше	286
Духи	287
Душа і плоть	288
З Новим роком	289
Загублений рай	290
Зламані крила	291
Змучений (Я не маю сил)	292
І буде так	293
І так то вже є	294
Казка	295
Коралі	296
Любити платити	297
Люди чекають	298
Люди, як кораблі	299
Маленька зимна пташка	300
Малий	301
Манекен	302
Медор	303
Мовчати	304
Модна країна	305
Моя дочка Україна	306
Моя королева	307
Мудрий, бо німий	308
На даху	309
Най буде дощ	310
Наприклад	311
Наш останній танець	312
Наше місто	313
Наші	314
Не вмирай	315
Не дай	316
Не засипай ті ями	317
Небо	318
Небо каже (Йди сюди)	319
Неділя, понеділок	320

Нема дурних	321
Ненормальне літо	322
Нікому то не треба	324
Оля	325
Осінь-зима	326
Плани (На тоді, коли)	327
«Победа»	328
Понурі танці	329
Притулися	330
Просто МИ	331
Птахи	332
Разом ми	333
Руки медузи	334
Сам	335
Сам собі країна	336
Секс (То море з людей)	337
Соло	339
Спи собі сама	340
Старий	341
Старі фотографії	342
Стриптиз	343
Там, де мене лишили	344
Танго	345
Танець пінгвіна	346
Твій портрет	347
Телефони	348
Техносекс	349
Тіна, Тіна	350
То мій голос	351
Той прикрий світ	352
Турбо-техно	353
Україна	354
Фільм (Скоро буде)	355
Хай буде так, як хочеш ти	356
Холодний смак	357
Цукор	358
Червоні колготки	359
Чим пахне?	360
Чуєш біль	361
Шось зимно	363
Шукав свій дім	365
Я живу	366

Я йшов	367
Я сховаю тебе (Любов)	368
100 годин	369

Гламур

Кольорова	370
Падай	371
Гламур	372
Шампанські очі	373
Ще одна пісня про любов	374
Нам казали	375
Італодіско (Шкільна любов)	376
Півроку зима	377
Зірка кіно	378
З Новим роком і Рождеством	379

Про любов?

Парасолі	380
Про любов?	381
Шмата	382
Мумітроль	383
Хлопці-олігархи	384
Вибач	385
Алло!	386
I Love You, Barselona	387
Загублені діти	388
Інфляція. Дурдом	389

Моя еволюція

Кинули	390
Пусту мене	391
Дура-цензура	392
Тепла зима	393
Випускний	394
Вазелін	395
Еволюція	396
Якби я знав	397
Квінти	398
Я не тримаю зла	399

Радіо Любов

Говорили і курили	400
Не думай про завтра	401

Місця щасливих людей	402
Сліди	404
Мам	406
Ніби в раю	407
Радіо Любов	408
Тримай її за руку	409
А під Новий Рік	410

Добряк

Добряк	411
Руїна	412
Don't Worry	413
Остання сигарета	414
Буковель	415
Чекаю ночі	416
Дівчина з кафешки	417
То є Львів	418
Місто	420
Лист до друга	421

25

Дельфіни	422
Глобус	423
Медляк	425
Пором	426
Порш панамера	427
Історія	428
Дякую, люди!	429
Амнезія	430
Протилежні	431
Хочу тебе не загубити	432
Я злий!	435
Лист до президентів України	436
Сука-війна	437
Кінець фільму	438